

INOVAȚIE

„Plățile Instant” vor deveni realitate și în România

Interviu cu Raluca NIȚĂ, Șef Marketing și Comunicare, TRANSFOND

„Plățile Instant” se așteaptă să devină operaționale în România în 2018, îmbogățind astfel paleta de servicii de plată sigure și rapide cu un unul inovator, instantaneu și disponibil 24/7, într-o lume în care viteza dă un plus de valoare oricărei afaceri. Amănunte aflăm din interviul acordat revistei noastre de reprezentantul TRANSFOND, Raluca Niță, Șef Marketing și Comunicare.

La nivel de TRANSFOND, care au fost principalele proiecte ale anului 2017, ce au adus nou acestea și ce impact au avut asupra consumatorilor de servicii financiare din România?

În mod constant, TRANSFOND a depus eforturi susținute în direcția menținerii celor mai ridicate niveluri de calitate în operarea infrastructurii de plăți interbancare, precum și a adaptării acesteia la standardele europene și internaționale. Astfel, în procesul de aliniere la cerințele comunității financiar-bancare, în vederea oferirii de servicii cu valoare adăugată consumatorilor finali, a demarat proiectul „Plăți Instant”, ce are ca obiectiv oferirea către comunitatea bancară a unui nou produs, capabil să proceseze plăți 24/7 în maximum 10 secunde, account-2-account, conform setului de reguli publicat de European Payments Council pentru procesarea instrucțiunii Transfer Credit Instant în format SEPA - SCTInst Rulebook v1.0 publicat de European Payments Council, ce a intrat în vigoare la data de 21 noiembrie 2017. Ca avantaje ale noului serviciu, sunt de menționat, pentru inițierea plăților, în ceea ce privește prestatorii de servicii de plăți, îmbogățirea portofoliului de servicii inovatoare, de o reală valoare, în confruntarea din ce în ce mai acerbă cu fintech-urile (organizații financiare sau nefinanciare care oferă servicii de plăți și alte servicii

bancare tradiționale bazate aproape exclusiv pe tehnologia informației) și companiile de telecomunicații, în piața serviciilor de plăți, precum și fidelizarea clientelei prin oferirea unor servicii bazate pe siguranță, rapiditate și ușurință în utilizare. Un alt avantaj privește consumatorii individuali, utilizatori de mobile banking sau de orice alte aplicații care oferă posibilitatea utilizării plăților instant, care pot atinge stadiul la care să nu mai fie nevoiți să transporte altceva decât un simplu dispozitiv mobil (de regulă telefon) pentru a putea achiziționa bunuri și servicii în spațiul public sau a face plăți către prieteni. Apoi, pentru business-urile de orice mărime pot fi inițiate oricând plăți urgente care să le permită o continuitate a afacerii neafectată de parteneri care nu livrează propriile servicii sau produse decât în urma confirmării plății sau chiar a încasării fondurilor. Dacă ne referim la încasarea plăților, și aici vorbim de o serie de avantaje. Pentru operatorii economici care implementează capacități de încasare (acquiring) prin instrumentul „Plăți Instant” (comercianți tradiționali, magazine virtuale, business-uri din orice alt domeniu), acestea sunt recepționarea imediată a banilor în cont, precum și oportunitatea de a lansa noi programe de fidelizare/promovare a propriilor servicii și produse, bazate pe stimularea clienților de a achita prin „Plăți Instant”. De asemenea, autoritățile centrale și locale, prin propriile structuri fiscale,

pot beneficia de încasări bugetare instantanee, cu toate beneficiile aferente, având și posibilitatea de a oferi noi stimulente pentru plata taxelor și impozitelor, dacă încasările provin prin „Plăți Instant”.

Cum apreciați evoluția plăților interbancare non-card din România în context național și european?

În primele 9 luni ale anului 2017, volumul operațiunilor procesate prin intermediul sistemului SENT a cunoscut o creștere de 10,82%, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, datorată în principal evoluției pozitive a volumului operațiunilor de transfer credit realizate (+12%). De altfel, în ultimii cinci ani, evoluția volumului acestora a fost preponderent de tip ascendent, determinată de tendința generalizată de creștere a apetenței de utilizare a mijloacelor electronice de plată, în detrimentul celor în numerar. Pentru încurajarea proliferării plăților electronice interbancare la nivel național, TRANSFOND a demarat, încă de la operaționalizarea Sistemului Electronic de Plăți, o campanie susținută de reducere a comisionelor. Pentru ultima parte a anului 2017, estimăm că numărul de operațiuni procesate prin intermediul sistemului SENT a cunoscut o creștere similară cu cea din primele nouă luni.

Evoluția locală se încadrează în tendința de continuă creștere a numărului de plăți inter-



“TRANSFOND a demarat proiectul „Plăți Instant” ce va fi finalizat în anul 2018, urmând astfel să oferim comunității financiar-bancare din România un sistem de plăți în timp real, disponibil 24/7.”

bancare (prin instrumentul cel mai important, transferul de credit (CT – credit transfer), situație reflectată de statistica Băncii Centrale Europene. În acest moment, datele raportate de BCE sunt la nivelul anului 2016, procentul de creștere înregistrat față de anul anterior în cazul CT fiind de 6,6%.

În opinia dumneavoastră, cum au evoluat în 2017, în România, plățile de retail efectuate în timp real?

În ceea ce privește plățile în timp real, există inițiative de nișă care acoperă exclusiv ecosistemele unor anumite mijloace de plată sau funcționează doar în „intrabancarul” unor instituții de plată. Suntem convinși că acestea vor cunoaște un nou impuls și în același timp vor identifica mijloace de interoperabilizare cu

ecosistemele nou dezvoltate pe baza infrastructurii interbancare de plăți de retail în timp real pe care o vom pune la dispoziția sistemului financiar românesc iar prin acesta, consumatorului final de servicii de plată. Instituția pe care o reprezint, militează consecvent pentru construirea interoperabilității între sistemele de plăți, între diverșii participanți la acestea, în interesul clienților și partenerilor săi, precum și în cel al utilizatorilor finali ai serviciilor de plăți, în linie cu tendințele europene în materie.

Vă rugăm să menționați principalele noutăți legate de anul 2018 în domeniul sistemului național de plăți electronice, la care și TRANSFOND va fi parte.

În prezent, în Uniunea Europeană se consideră că procesarea de plăți instant va deveni

în scurt timp noul standard de procesare a plăților de mică valoare (cunoscute și sub numele de plăți de retail), unele case de compensare din Europa trecând deja la procesarea în timp real a acestui tip de plăți (ale persoanelor fizice, microîntreprinderilor, IMM-urilor, precum și unele dintre plățile corporațiilor mari), iar altele declarând inițiativa ca prioritară pe lista dezvoltărilor din viitorul imediat. O astfel de platformă oferă posibilitatea de încasare a fondurilor în interval de câteva secunde de la inițierea transferului de către plătitor, atât persoanelor fizice, utilizatori de internet banking și de mobile banking, dar și persoanelor juridice, comercianți tradiționali, magazine virtuale, afaceri din orice fel de industrie, precum și autorităților. Saltul înaintea față de timpul standard actual de execuție a plăților către orice tip de beneficiar dintre cei menționați anterior, respectiv la un număr de ore sau de zile de la remiterea ordinului de plată de către plătitor/cumpărător băncii sale, este unul considerabil și are potențialul de a stimula performanța atât în cazul agenților economici, cât și al autorităților care implementează o astfel de capacitate de recepție a fondurilor. Încadrându-se în aceste tendințe, TRANSFOND a demarat proiectul „Plăți Instant” ce va fi finalizat în anul 2018, urmând astfel să oferim comunității financiar-bancare din România un sistem de plăți în timp real, disponibil 24/7. Acest sistem reprezintă o componentă de infrastructură care va sta la baza dezvoltării de servicii de plăți printr-o serie de canale alternative, cum ar fi plățile prin dispozitive mobile și va aduce un argument extrem de serios în efortul comunității bancare de păstrare a competitivității în fața provocărilor aduse de furnizorii de plăți neconvenționali și în multe cazuri, chiar nereglementați și nesupravegheați prudențial.

Care este stadiul actual al pregătirii acestor noi proiecte?

Succint, etapele proiectului „Plăți Instant”, realizate sau în curs de desfășurare, sunt reprezentate de: dezvoltarea aplicației (finalizată – octombrie 2017), testarea internă TRANSFOND (noiembrie 2017 – februarie 2018), testarea cu băncile (februarie 2018 - deschidere mediu de test pentru bănci), lansarea în producție a serviciului („GoLive”) – după finalizarea cu succes a testelor de către bănci,

NUMĂR OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA

Tip instrucțiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (9 luni)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	51.343.229	53.147.788	56.797.596	63.600.716	71.955.112	77.791.585	63.628.387
DEBIT DIRECT	230.890	302.502	315.783	331.475	349.018	232.248	156.054
CEC	1.862.775	1.666.581	1.460.719	1.312.530	1.212.818	1.085.630	709.133
CAMBIE	9.832	6.264	1.124	859	693	439	187
BILET LA ORDIN	3.967.417	3.714.478	3.434.810	3.290.203	3.190.891	2.988.092	2.031.550
Total	57.414.143	58.837.613	62.010.032	68.551.678	76.708.532	82.097.994	66.525.311

Sursa: TRANSFOND

VALOARE OPERAȚIUNI DE PLATĂ DE MICĂ VALOARE ÎN ROMÂNIA (MIL. LEI)

Tip instrucțiune	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (9 luni)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT RON	188.310,63	196.792,27	205.776,73	223.487,61	249.603,10	268.019,91	213.549,00
DEBIT DIRECT	2.096,80	2.672,53	2.289,05	2.684,51	3.079,35	3.297,09	3.359,32
CEC	20.876,04	21.174,06	17.809,16	16.214,31	14.831,39	13.135,38	9.103,24
CAMBIE	11,09	14,54	11,80	9,55	5,95	1,12	0,4995
BILET LA ORDIN	36.741,13	38.533,42	36.839,68	35.932,10	37.362,78	33.450,15	23.714,36
Total	248.035,69	259.186,82	262.726,43	278.523,87	304.882,57	317.903,64	249.726,42

Sursa: TRANSFOND

o estimare mai exactă urmând a fi disponibilă în luna martie a anului viitor.

Până la sfârșitul anului 2017, au continuat consultările cu băncile pentru actualizarea planificării desfășurării testelor integrate cu participanții pe mediul de test TRANSFOND.

Ce putem spune despre țintele TRANSFOND pentru anul 2018?

În ceea ce privește principalul nou serviciu, „Plăți Instant”, ne propunem o acoperire cât mai extinsă a pieței de plăți. Succesul serviciului va fi asigurat prin participarea în număr însemnat a instituțiilor de plată. Strategia de dezvoltare a TRANSFOND își propune substituirea în viitor, la o dată ce va fi agreată împreună cu sectorul bancar local, a

ordinelor de plată de tip SEPA implementate în prezent, cu ordinele de plată instant. Acest deziderat se fundamentează pe tendința general exprimată la nivel european în domeniul plăților. Între altele, tendința e ilustrată și de proiecțiile date publicității de o analiză a procesatorului de plăți Vocalink din Marea Britanie, bazată pe informații oficiale (BCE, băncile centrale naționale, sectorul privat european) conform cărora plățile instant vor domina pe viitor plățile de retail în zona euro, estimările mergând între 19 și 44 mld. tranzacții în UE, în 2027.

Adiacent, proiectului de anvergură „Plăți Instant”, preconizat să intre în funcțiune în anul 2018, echipa TRANSFOND a demarat analiza posibilităților de adăugare a unor facilități suplimentare serviciului principal, de

tipul efectuării de plăți în timp real, ”end-to-end”, respectiv dintr-un IBAN în altul, între posesorii unor dispozitive mobile înregistrate în baze de date cu ”aliasuri” corespunzătoare unui IBAN. Astfel, aplicația SPL (Standardised Proxy Lookup) va simplifica procesul de inițiere a unei plăți (printr-un canal alternativ, de tip mobile banking), prin facilitarea obținerii de informații referitoare la contul IBAN al creditorului (mai exact codul IBAN și instituția Account Servicing Payment Service Provider unde acesta este deschis) cunoscând un ”alias” sau ”proxy” (ex: număr de mobil, adresa de e-mail etc.). Această platformă va asigura un nivel de securitate similar serviciilor Sistemului Electronic de Plăți și o disponibilitate pentru interogare 24/7.

Coralia Popescu

NUMĂR OPERAȚIUNI ÎN EURO PROCESATE PRIN SISTEMUL SENT

Tip instrucțiune	2013	2014	2015	2016	2017 (9 luni)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT EURO	353	15.895	26.446	116.048	379.270

Sursa: TRANSFOND

VALOARE OPERAȚIUNI ÎN EURO PROCESATE PRIN SISTEMUL SENT (EURO)

Tip instrucțiune	2013	2014	2015	2016	2017 (9 luni)
	SENT	SENT	SENT	SENT	SENT
TRANSFER CREDIT EURO	731.079,08	44.509.381,42	86.547.087,18	531.435.568,11	1.816.601.127,76

Sursa: TRANSFOND